

Tvorba deskriptivního systému pro keramiku probíhá na podkladu prací dr. J. Stuchlíkové (1982; 1987, 101–105; 1988, 5–37) a dr. K. Tihelky (1960, 27–129; 1962). Hlavním zdrojem deskripčních prvků pro sledovanou oblast je keramický soubor z Charvát (okr. Olomouc) vhodně doplněný prvky z ostatních lokalit.

Ing. Veronikou Šimovou je prováděna analýza obsahu inkrustované výzdoby na věteřovské keramice z Charvát (okr. Olomouc), která by mohla vnést trochu jasno do technologie výroby.

Dílčí výsledky

Původní představa počítala s asi 30 areály aktivity na celém zájmovém území. V současné době již bylo rozpoznáno 100 věteřovských a 38 areálů „starobronzových“ bez bližšího určení.

Z tohoto počtu věteřovské skupiny je 60 sídlištních areálů, 11 „pohřebních“, 9 ojedinělých nálezů a 20 zatím neurčeno. Ze starší doby bronzové je to 19 ojedinělých nálezů, 9 depotů, 5 sídlištních areálů, 2 pohřební areály, 2 zatím neurčené a 1 výrobní areál. Nicméně je zřejmé, že tato čísla ještě doznají změn.

Všechny datové soubory by měly být po ukončení práce přístupné po dohodě zájemcům o studium problematiky. Zároveň se předpokládá další rozšiřování tohoto souboru dat na období celé starší doby bronzové na území ČR.

Poznámky:

- 1 Práce je řešena s finanční podporou stipendia Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdenky Hlávkových a účelového stipendia Univerzity Karlovy Filozofické fakulty v Praze.
- 2 Vedoucím práce je Doc. PhDr. Miroslav Popelka.

Literatura:

- Stuchlíková, J. 1982: Věteřovské sídliště v Budkovicích. *Fontes Archaeologiae Moraviae XVI*, Brno.
Stuchlíková, J. 1987: Problematika vzniku a vývoje věteřovské skupiny na Moravě. In: Přehledy výzkumu 1985, 101–105.
Stuchlíková, J. 1988: Sídliště v Budkovicích a jeho postavení v rámci věteřovské skupiny. Památky archeologické 79, 5–37.
Tihelka, K. 1960: Moravský věteřovský typ. Památky archeologické 51, 27–129.
Tihelka, K. 1962: Moravský věteřovský typ, II. Část (materiál). Štúdijné zvesti 8.

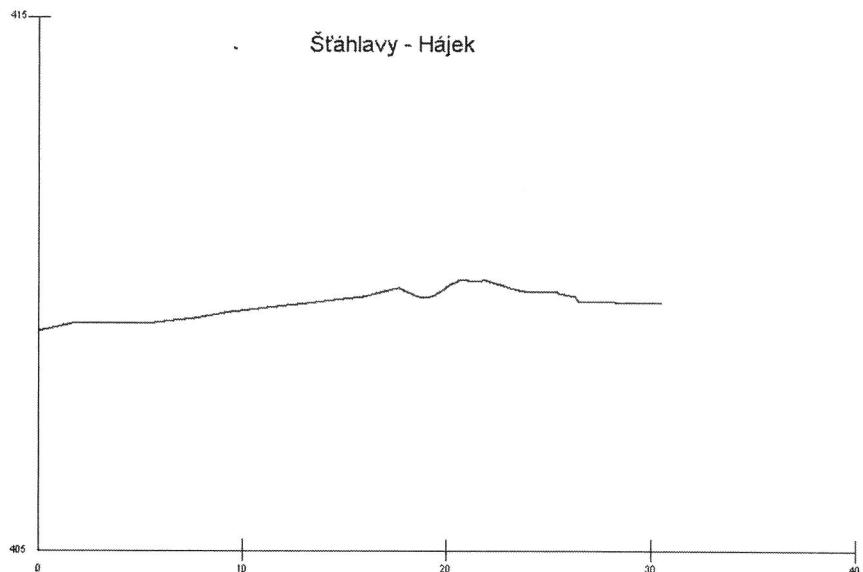
Zpráva o archeologickém výzkumu lokality Štáhlavy-Hájek v roce 2002

Ladislav Šmejda

Archeologický výzkum v prostoru pravěkého mohylového pohřebiště na katastru obce Štáhlavy, v poloze Hájek (bývalý okres Plzeň-jih), byl realizován ve dnech 26. 8.–15. 9. 2002 jako interní vědecký projekt Západočeské univerzity v Plzni. Lokalita se nachází na západním svahu výšiny mezi zámkem Kozlem a hradem Lopatou. Zkoumána byla již v letech 1878–1884 nejvýznamnější postavou západočeské archeologie 19. století, Františkem Xaverem Francem. Informační hodnota této lokality však nebyla zdaleka vyčerpána, navíc je nutno ověřit, nakolik pozorování F. X. France obстоjí i podle dnešních měřítek.

V rámci projektu byly pomocí přijímače GPS (Global Positioning System) zaměřeny středy veškerých dosud patrných mohylových náspů (66 z 91, které v terénu zachytily Franc). V předem zvoleném prostoru (obsahujícím mohyly č. 44 a 61) jsme ve spolupráci s RNDr. Romanem Křivánkem provedli geofyzikální měření pod povrchových anomalií. Jeho výsledky pomohly zvolit nejlepší strategii pro následný archeologický odkryv. Těleso mohyly č. 44 včetně jejího bezprostředního okolí bylo ještě před zahájením odkryvu detailně výškopisně zaměřeno pomocí totální stanice. Tato data byla využita pro vytvoření výškopisného modelu situace (obr. 1).

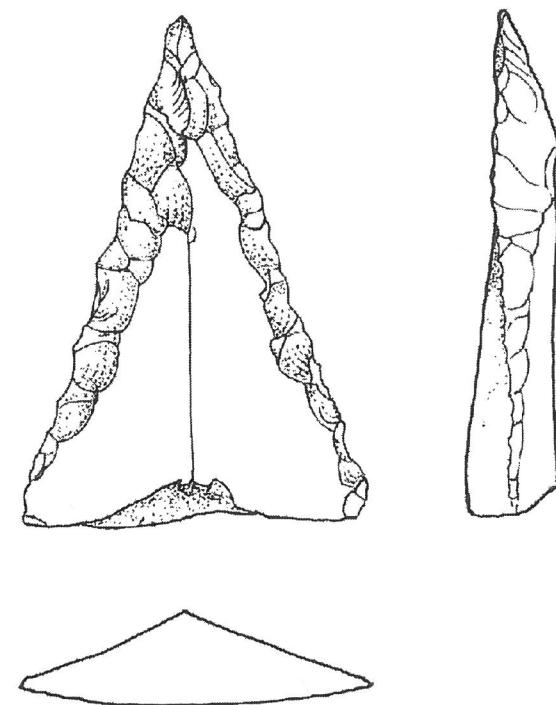
Vlastní odkryv sledoval zachované pozůstatky konstrukce mohyly z doby bronzové a případné stopy předchozího výzkumu F. X. France. Podařilo se zdokumentovat spodní část kamenného jádra mohyly a stratigrafický průřez dnešním stavem jejího náspu. Bylo zjištěno, že spodní polovina profilu představuje intaktní situaci s ojedinělými nálezy zlomků pravěké keramiky, zatímco svrchní partie reprezentují přemístěnou zeminu, kontaminovanou velkým množstvím středověkých nálezů (200 ks). Tuto kontaminaci lze připsat výzkumné aktivitě F. X. France – během jeho vykopávek došlo k náhodnému promísení materiálu z mohyly s mladšími artefaktami, které

Obr. 1.

souvisí s bohatým středověkým osídlením v prostoru dnešního štáhlavského polesí. Nejzajímavějším nálezem je kamenný retušovaný hrot šípu (*obr. 2*), objevený ve východní části mohylového náspu a datovaný do pozdní doby kamenné až střední doby bronzové.

Realizovaný projekt poskytl studentům KAR unikátní příležitost účastnit se cíleného terénního výzkumu a významně přispěl po odborné stránce k řešení výzkumných úkolů katedry.

Obr. 2. Zvětšeno – délka šipky je 20 mm.

**Report on archaeological research of Štáhlavy-Hájek
site in the year 2002**

Ladislav Šmejda

This report describes some preliminary results of a currently running project aimed at the prehistoric barrow cemetery of Štáhlavy-Hájek, excavated already in 19th century. The first field campaign brought the discovery of an original, undisturbed lower part of the burial mound 44, with the clear traces of earlier digging in its upper part. Many small finds of mediaeval origin have been found in the topmost layers of the mound remains and only a few prehistoric potsherds came out of the mound base. Some new conclusions on the 19th century excavation method could be drawn from the available evidence.

**Hradisko lužických popelnicových polí
Čekyně II**

Vendula Vránová

Hradisko Čekyně II je nově nalezená opevněná lokalita z období popelnicových polí na Přerovsku. Jako lokalita Čekyně I je označeno hradisko kultury lužických popelnicových polí (přesněji HB a HC), které je známé již od konce 19. století (*Knies 1884, 460*) a nachází se jen přibližně 200 m JV směrem od lokality Čekyně II (obr. 1).

Tento nový opevněný areál objevil při povrchovém průzkumu v roce 1999 M. Plaček (*Plaček 2000, 264*), na podzim roku 2000 zde byl společností GEODRILL proveden archeogeofyzikální průzkum metodou atomové magnetometrie a v srpnu roku 2002 byla na ploše lokality realizována pracovníky Archeologického centra VMO (nyní AC Olomouc, příspěvková organizace) zjišťovací sondáž. Cílem této sondáže bylo pokusit se získat poznatky o konstrukci valového opevnění a poznatky vedoucí k určení stáří a funkce lokality, která nás velmi zaujala vzhledem ke svému umístění ve velmi malé vzdálenosti od hradiska pop. polí v poloze Čekyně I.

Lokalita Čekyně II (Nad rozsypanou skálou) se nachází 1 km SZ směrem od okraje obce Čekyně, na zalesněné ostrožně po pravé straně silnice Čekyně – Penčice. Nadmořská výška se zde pohybuje v rozmezí 265–268 m. Zkoumaný opevněný areál se nachází na rozhraní mírného a strmého svahu, na ZJZ úbočí táhlého hřbetu přibližně J-S směru. Terén zde vybíhá směrem k ZJZ do malé nevýrazné ostrožny oválného tvaru, vybíhající nad potok Olešnici (obr. 1). Na přístupové SV straně je areál obloukovitě přepažen dodnes dobře patrným příkopem a valom. Obloukovitý příkop má délku zhruba 70 m a val nacházející se na jeho vnitřní straně je dlouhý cca 55 m. Svažitá plošinka vymezená opevněním má rozměry přibližně 60 x 30 m. 20 m pod JJZ okrajem ostrožny se ve strmém svahu nachází menší terénní nerovnost, svým tvarem připomínající nedokončený příkop a val. Ovšem s tím, že takzvaný val se nachází na vnější straně příkopu. Při povrchovém sběru v těchto místech se